

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní škola Horní Planá

Jiráskova 186, 382 26 Horní Planá

Identifikátor školy: 600059235

Zřizovatel: Město Horní Planá Náměstí 54, 382 26 Horní Planá

Školský úřad Český Krumlov, Havraní ul.

Termín konání orientační inspekce: 22. - 24. květen 2000

Čj.	071 1156/00-4030
Signatura	og2ct106

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání v 1. - 4. ročníku:

Hodnocení vychází z hospitací ve 4 hodinách českého jazyka, ve 2 hodinách matematiky a ve 2 hodinách prvouky.

Vyučování je koncipováno tak, že vhodně využívá prvky obou vzdělávacích programů. Zajišťují je jak učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí, tak v letošním roce i dvě učitelky s jiným pedagogickým vzděláním (bez odborné a pedagogické způsobilosti pro 1. stupeň ZŠ). Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá učebnímu plánu, učivo je v souladu s osnovami. Tematické plány zohledňují skladbu tříd, učitelé dbají především na zvládnutí klíčových dovedností a formování žádaných postojů žáků. Vnitřní klima školy je vstřícné a otevřené, zřejmá je důvěra jak ve vztazích k žákům, tak i mezi jednotlivými učiteli, což je účinnou podporou pro méně zkušené. Školní budova je nově opravená a poskytuje příznivé podmínky pro vzdělávání. Výzdoba vypovídá o vnitřním životě školy. Třídy jsou vcelku dobře vybavené, některé však prostorově menší, tím bez možnosti relaxačního prostoru. Lavice svou velikostí odpovídají postavě žáka, v každé třídě jsou 2-3 výšky. Během přestávek se žáci volně pohybují po třídě nebo na chodbách, velkou přestávku tráví na sousedním hřišti.

Všechny hodiny měly správně rozloženou strukturu, ve které bylo ponecháno dostatek času na zopakování a upevnění znalostí i závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce. Tempo práce bylo přiměřené, zohledňovalo individuální potřeby a schopnosti žáků. Učitelé citlivě reagovali na atmosféru ve třídě, průběžně motivovali ke zvládnutí úkolu povzbuzením nebo zařazením jiné formy práce. Žáci všech ročníků uměli pracovat samostatně i ve skupinách. Vyučující s laskavou důsledností dbali na splnění úkolů i na zvládnutí školních dovedností. Výuka se opírala o konkrétní zkušenosti, názorné pomůcky a poskytovala možnost praktické aplikace. V hodnocení žáků převládala složka formativní. V hodinách byla zpětná vazba zajištěna průběžným slovním hodnocením, zejména pozitivním, v notýscích a žákovských knížkách jsou známky a sdělení pro rodiče vypovídající, oceňují vlastní pokrok žáka, časté jsou pochvaly za zlepšení.

V hodinách českého jazyka se střídaly pestré činnosti, přiměřené věku a schopnostem žáků. Vyučující dbali na rovnoměrné zastoupení všech složek jazyka, dostatek prostoru ponechávali praktické komunikaci a kultuře verbálních sdělení. Výborně se dařilo rozvíjet spolupráci, vzájemnou úctu a vědomí vlastní zodpovědnosti. Zřejmá byla výchova ke čtenářství.

Hodiny matematiky se vyznačovaly klidnou pracovní atmosférou. Vyučující měli dobře připravené tabule, pomůcky a názorné činnosti, ve kterých si žáci ověřili míru zvládnutí učiva a na získané poznatky navázali novými dovednostmi. Ne vždy se dařilo práci odstupňovat v různých úrovních obtížnosti, aby byla zajímavá pro žáky více i méně nadané.

Vyučování v prvouce se opíralo o vlastní zkušenosti žáků. Ve sledovaných hodinách navazovala výuka na přímé pozorování při vycházce a na předcházející znalosti. Obsah byl pestrý, ve třídě 1. ročníku doplněný pohybem, ve třídě 3. ročníku skupinovými činnostmi. Dílčí nedostatky se projevíly v organizačních aspektech. Jedna hodina postrádala odpovídající gradaci (někteří žáci se pak nevěnovali společně činnosti, ale jiné vlastní aktivitě), v jedné hodině se při skupinové práci nepodařilo jednoznačně zadat úkol, tím docházelo k věcným nepřesnostem.

Sledované hodiny byly hodnoceny jako vynikající, velmi dobré a dobré. Kvalita vzdělávání v 1. - 4. ročníku je velmi dobrá, výrazná pozitivita jsou zejména v působení učitelů na rozvoj

osobnosti žáka, vedení žáků k vzájemné spolupráci a k praktickému postupu při řešení problémů.

Český jazyk

Hospitováno bylo ve třídách 5. - 9. ročníku. Týdenní hodinové dotace předmětu v jednotlivých ročnících odpovídají zvoleným vzdělávacím programům. Tematické plány s časovým rozvržením učiva jsou v souladu s osnovami. Vyučujícím se osvědčilo zařazení slohového výcviku v širších blocích. Učivo je tak pro žáky ucelenější a osvojování potřebných dovedností efektivnější. Učitelky se na hodiny připravují, podle zápisů v třídních knihách své časové plány dodržují a navazují na předchozí učivo.

Výuku zajišťují čtyři učitelky, všechny s pedagogickou způsobilostí, dvě mají odbornou způsobilost pro jiné předměty.

Vyučování probíhá většinou v kmenových třídách, které svým základním vybavením a estetickou úpravou tvoří průměrné pracovní prostředí. Z didaktického hlediska ve třídách chybějí nástěnné a jiné názorné pomůcky zaměřené k výuce předmětu, které by učitelkám usnadnily přípravu a zpestřily vyučování. Vše potřebné si vyučující nebo žáci do hodin přinášejí. Pro učitelky je k dispozici běžná didaktická technika, kopírovací přístroj, žákovská a učitelská knihovna, dostatek doplňkové literatury. Ve sledovaných hodinách vyučující didaktickou techniku nepoužívaly, v některých hodinách měly připraveny kopírované texty. Žáci pracují s učebnicemi opatřenými schvalovací doložkou MŠMT ČR, vyučující postupně vyhodnocují své zkušenosti s nimi.

Zařazení předmětu do rozvrhu hodin a rozvržení jeho jednotlivých složek vcelku odpovídá psychohygienickým zásadám. Stavba sledovaných hodin byla převážně tradiční, probíhaly většinou v tempu odpovídajícím věku a potřebám žáků. Z hlediska členění hodin často chybělo úvodní seznámení s průběhem hodiny a závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků v hodině. Vyučující dbaly na vhodné osvětlení a větrání tříd. Činnosti s relaxačními prvky se objevily jen v menší míře. K žákům se specifickými poruchami učení učitelky přistupovaly zpravidla s ohledem.

Učivo bylo žákům předáváno věcně správně, srozumitelně a v logických krocích. Výuka byla vedena většinou účelně, nejčastěji prostřednictvím řízeného rozhovoru. Učitelky dbaly na rovnoměrné střídání ústní a písemné práce, při ústních projevech dávaly žákům dostatek času na vlastní vyjádření. Velmi dobře využívaly metodu názornosti. Práce učitelky v 5. ročníku odpovídala charakteru práce na 1. stupni, dařilo se jí žáky motivovat zajímavými formami práce. Vyučující dávaly žákům najevo svou důvěru, vedly je k samostatnosti, zodpovědnosti a přirozeným způsobem na žáky výchovně působily. V jedné třídě sedmého ročníku se učitelka na základě právě absolvovaného kursu o komunikaci pokusila zařadit novou formu práce. Podařilo se jí úspěšně dovést žáky k učení prožitkem a dát jim příležitost pro sebevyjádření.

Všechny učitelky přistupovaly k žákům vstřícně, s tolerancí a s respektem k jejich osobnosti, ve většině hodin dokázaly vytvořit dobrou pracovní atmosféru. Jejich projev byl kultivovaný. Ponechávaly většinou dostatečný prostor pro rozvoj komunikačních dovedností žáků.

Škola vytvořila pro výuku českého jazyka dobré materiální, velmi dobré personální a psychohygienické podmínky. Hospitované hodiny se pohybovaly převážně na velmi dobré úrovni. Kvalita vzdělávání je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Hospitovány byly 4 vyučovací hodiny matematiky ve třídách 5. až 8. ročníku. Výuka matematiky probíhá v souladu se zvolenými výchovně vzdělávacími programy, týdenní dotace vyučovacích hodin jsou ve všech třídách dodrženy. Učitelé zpracovávají tematické plány, v nichž rozvržené učivo vychází z učebních osnov vzdělávacích programů.

Matematiku na 2. stupni školy vyučují zkušení odborně a pedagogicky způsobilí vyučující, kteří učí rovněž ve třídách 5. ročníku. Škola je vybavena běžnými pomůckami a didaktickou technikou. Při výuce je používána nová ucelená řada učebnic, učitelé využívají i starší sbírky, sami si vyrábějí drobné názorné pomůcky. Sledovaná výuka probíhala převážně v kmenových učebnách. Některé třídy jsou prostorově poměrně stísněné. Zařazení předmětu na přední místa v rozvrhu hodin odpovídá jeho charakteru a nárokům na duševní práci žáků. Členění hodin a pracovní tempo bylo převážně přiměřené věku a potřebám žáků.

Všechny sledované hodiny byly velmi dobře připravené. Převažovaly frontální metody práce s celou třídou, které ale vedly k úspěšnému zvládnutí cíle. Výklad nové látky byl věcně správný, přiměřeně náročný a srozumitelný, nové učivo bylo převážně vyvozováno. Učitelé si průběžně ověřovali stupeň zvládnutí učiva žáky, účelně byla využívána práce s chybou. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, v hodinách měli dostatek času na procvičení.

V naprosté většině hodin byli žáci aktivní, vstřícná atmosféra ve výuce byla dána partnerským přístupem vyučujících. Hodnocení v průběhu hodin bylo převážně pozitivní a motivující. Žáci byli vedeni k přesné matematické terminologii, ale zároveň měli dostatek prostoru pro vyjádření a obhájení svých názorů vlastními slovy. Klasifikace čtvrtletních písemných prací byla objektivní a přiměřená, ale nízký počet známek v žákovských knížkách v některých třídách nedával dostatečnou zpětnou vazbu rodičům žáků.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu matematika hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Tuto základní školu navštěvuje ve školním roce 1999/2000 celkem 345 žáků z Horní Plané a okolních obcí. Výuka probíhá ve dvou poměrně vzdálených budovách. Do jedné docházejí žáci 1. - 4. ročníku, do druhé žáci 5. - 9. ročníku. Hlavním cílem dlouhodobé koncepce z roku 1996, kterou se postupně daří realizovat, je vytváření příznivého prostředí pro žáky a učitele, všestranné rozvíjení osobnosti žáků a vytváření zejména jejich sociálních kompetencí. Tuto koncepci podporuje i městský úřad, který investuje velké prostředky do úprav a oprav obou budov a jejich okolí.

V rámci protidrogové prevence a programu PHARE škola podala několik projektů, které byly přijaty a realizovány.

Výuka probíhá podle schválených vzdělávacích programů, v 1. - 3. a 6. - 8. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2, ve 4. a 5. ročníku podle programu Obecná škola čj. 12035/97-20 a v 9. ročníku se dokončuje výuka podle upravených učebních dokumentů 18 730/91-20. Časové dotace jednotlivých ročníků a předmětů jsou v souladu se zvolenými učebními plány. Škola vykazuje 16 integrovaných žáků, převážně se specifickými poruchami učení. Učitelé pro všechny zpracovali individuální plány, které vycházejí z aktuálního vyšetření a respektují doporučení pedagogicko psychologické poradny. Kromě toho je ve škole i výrazný počet žáků ze znevýhodněného sociálního prostředí, kterým je rovněž věnována náležitá péče. Škola nabízí žákům pestrou škálu zájmových aktivit.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupkyně, kteří mají jasně vymezené kompetence. Jedna učitelka je pověřena funkcí vedoucí učitelky 1. stupně na odloučeném pracovišti. V dokumentu Organizace školního roku 1999 - 2000 na ZŠ v Horní Plané jsou stanoveny pravomoci a povinnosti ostatních pracovníků školy. Vzhledem k velikosti školy nejsou ustanovena metodická sdružení a předmětové komise, vyučující jednotlivých předmětů spolupracují neoficiálně. Společně řeší otázky učebnic, soutěží, hodnocení žáků a návaznosti učiva v jednotlivých ročnících.

Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, je řádně a pečlivě vedena. Výroční zpráva školy je po obsahové stránce zpracována v souladu s požadavky § 17e odst. 2 zákona č. 135/1995 Sb, slouží jako zdroj sebehodnocení. Organizace vyučování odpovídá platným předpisům. Vnitřní řád školy obsahuje všechna zákonem daná ustanovení, práva žáků v něm uvedená jsou přiměřená věku, dobře formulovaná. Hlavní důraz je v něm kladen na slušné a ohleduplné jednání, poskytuje žákům dostatek volnosti.

Vnitřní informační systém je funkční. Všechny aktuální informace jsou vyučujícím předávány osobně nebo prostřednictvím nástěnek v obou budovách, podle potřeby se konají provozní porady. Zápisy z nich jsou věcné, s konkrétním určením zodpovědnosti. Rodiče jsou informováni běžnými způsoby, na pravidelných informačních odpoledních a třídních schůzkách. Širší veřejnost se o činnosti školy dozvídá z místního tisku, výstav, besídek, informace se objevují i v zahraničním tisku.

Velmi dobře funguje spolupráce školy s pedagogicko-psychologickou poradnou, dětským domovem, sociálními pracovníci.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení a motivování pracovníků se uplatňuje zejména demokratický styl řízení. Vedoucí pracovníci využívají především osobního kontaktu, upřednostňují přesvědčování před příkazem.

Velká pozornost je ve škole věnována dalšímu vzdělávání. Učitelé si sami vybírají vhodné akce, zaměřené na výuku předmětu, dále se ve vysokém počtu účastní vícedenních kurzů, které jsou zaměřeny zejména na nové metody práce a vytváření podmínek pro formování osobnosti žáků. Těchto akcí se účastní i ve svém volném čase, o víkendech a prázdninách. V tomto školním roce to byly projekty Respektovat a být respektován, Dokážu to, Jak pěstovat sebeúctu dítěte a další. Jedna učitelka dále studuje výchovné poradenství, další speciální pedagogiku. Velké finanční prostředky škola vynakládá rovněž na nákup moderní pedagogické literatury, odborných publikací a časopisů.

K motivaci pracovníků přispívá jak morální ocenění jejich práce, tak jasná, zveřejněná hlediska pro přiznávání nenárokových složek platu.

Kontrolní mechanismy

Oblast kontroly vychází z ročního plánu, zahrnuje kontrolu výchovně vzdělávacího procesu a pravidelnou kontrolu provozu školy a jejího hospodaření. Hospitační činnost je zaměřena zejména na nekvalifikované učitele a předměty, které jsou vyučovány bez odborné způsobilosti. O kontrolách jsou vedeny písemné záznamy, ze zjištění jsou průběžně vyvozovány závěry.

Vedení školy sleduje, jak učitelé ověřují výsledky výuky. Kromě testů připravovaných jednotlivými učiteli používají i testy Kalibro a Psychoservis Brno.

Hodnocení kvality řízení

Oblast řízení vykazuje naprostou převahu pozitiv, na příkladné úrovni je plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků. Na nadprůměrné úrovni je kontrolní systém. Celkově je řízení školy hodnoceno jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Úspěšně se rozvíjí spolupráce s partnerskými zahraničními školami v Kirchbergu, Ulrichsbergu a Linci
- Ve škole je nově zřízena a velmi dobře vybavena půjčovna lyží, která umožňuje řadě žáků zúčastnit se lyžařského výcviku

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Organizace školního roku 1999-2000 na ZŠ v Horní Plané
- Rozvrh hodin
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Koncepční záměry školy z r. 1996
- Hospitační záznamy vedení školy

ZÁVĚR

Pro školu v Horní Plané jsou charakteristické rysy kvalitní moderní školy, která se vedle vzdělávání zaměřuje také na pozitivní formování osobnosti žáků. Řízení školy je na příkladné úrovni, kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je velmi dobrá. Výborná je rovněž spolupráce školy a města.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Alena Stachová	
Členové týmu	PhDr. Jana Bartošová	
	Mgr. Daniela Petrová	

V Českých Budějovicích dne 19. června 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. června 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Jiří Šíma	

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	3.7.2000	1317/00
Zřizovatel	3.7.2000	1318/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		připomínky nebyly podány